

Kronik: Virksomheder med elitesmiley flyver under radaren

Hedlund, Frank Huess

Published in:
Ingenioeren

Publication date:
2016

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Hedlund, F. H. (2016). Kronik: Virksomheder med elitesmiley flyver under radaren. *Ingenioeren*, (27.05.2016), 6. <https://ing.dk/artikel/kronik-virksomheder-med-elitesmiley-flyver-under-radaren-184362>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Kronik nederst

Kronik

Virksomheder med elitesmiley flyver under radaren

ARBEJDS-MILJØ
Af Frank Huess Hedlund, risiko-ekspert, ekstern lektor, DTU

UNDERSØGENDE JOURNALISTER på DR har for nylig afsløret, at der bruges giftige kemiske stoffer i Siemens’ produktion af vindmøller, at beskyttelsen er utilstrækkelig, og de ansatte bliver syge. Det er selvfølgelig særdeles problematisk, hvis det ydre miljø prioriteres så snævert, at det skaber nye problemer for de ansattes arbejdsmiljø og sikkerhed. Det er afgjort et emne, der generelt fortjener mere opmærksomhed. Men det er ikke det værste.

FOR OMFANGET ER GROTESK. Arbejdsskadestyrelsen har i de seneste ti år anerkendt, at mindst 64 Siemens-ansatte er blevet kronisk syge. I betragtning af at skader til Arbejdsskadestyrelsen underrapporteres, og at langt fra alle anmeldte ska-

der anerkendes af styrelsen, er det reelle omfang større. Der er tale om en af de største sager om dårligt arbejdsmiljø de seneste mange, mange år. Men det er ikke det værste.

FOR VIRKSOMHEDEN brystede sig med en grøn arbejdsmiljø-smiley. Smileyen var ikke blot fin og grøn, den var i eliteklassen, og var derfor smykket med en kongekrone – en såkaldt kronesmiley. Den opnås kun, hvis et privat bureau har certificeret, at virksomheden har styr på sit arbejdsmiljø.

ARBEJDSSTILSYNET FØRER SJÆLDENT tilsyn med virksomheder med kronesmiley – ingen grund til kontrolbesøg, når der allerede er styr på det. Private firmaer overtager derved nogle af Arbejdstilsynets opgaver, hvilket måske forklarer, at Arbejdstilsynet ved den seneste sparrerunde skulle afskedige hver femte ansat. Men det er ikke det værste.

FOR CERTIFICERINGSBUREAUET siger, at de slet ikke kendte til de mange skader. Godt nok har virk-

somheden ændret navn, og der er mange produktionsadresser, men skaderne var senest i pressen i 2011, beskæftigelsesministeren gik ind i sagen, og Arbejdstilsynet afleverede samme år en 28-siders redegørelse. Men det er ikke det værste.

FOR CERTIFICERINGSBUREAUET kan ikke trække certifikat og kronesmiley tilbage, fordi ‘virksomheden opfylder kravene’ til en kronesmiley.

Det er en ganske forbløffende oplysning. Det så man ikke engang ved finanskrisen i 2008, hvor sælgere af investeringsbeviser hyrede private ratingbureauer til at foretage en såkaldt objektiv vurdering af investeringens lødighed. Sælgerne, som betalte bureauerne for at foretage denne vurdering, havde en interesse i høje ratings, fordi pensionsselskaber og andre investorer i henhold til deres vedtægter kun må købe investeringsbeviser af meget høj lødighed.

DETTE SYSTEM BRØD SAMMEN, da investeringsbeviser til en værdi af mange hundrede millioner dollars, som senere viste sig at være værdiløse, fik tophøje ratings. Da investeringerne var blevet værdiløse, bøjede bureauerne sig i det mindste for fakta og trak de høje ratings tilbage. I modsætning til kronesmileyen, som altså ikke trækkes tilbage. Men det er ikke det værste.

DET VÆRSTE ER, at sagen først kommer frem, efter at journalister, i denne sammenhæng amatører

af guds nåde, begynder at grave. De behøver ikke engang foretage et stort selvstændigt udredningsarbejde, men kan nøjes med at søge aktindsigt i eksisterende dokumenter og rapporter. Informationerne lå der allerede.

CERTIFIKATER OG LEDELSESSYSTEMER er kommet for at blive, og de spiller en vigtig rolle. De kan professionalisere og løfte indsatsen på virksomhederne. Men der er naturligvis grænser for, hvad de kan. Der er eksempelvis meget, der tyder på, at de ikke kan erstatte statslig regulering og kontrol.

VI MÅ KULEGRAVE erfaringerne med disse systemer og forholde os nøgternt og kritisk til dem uden for meget ideologi. I hvor høj grad er markederne i stand til at kontrollere sig selv? Hvor meget kontrol bør staten afgive, når erfaringerne viser, at staten altid hænger på slutregningen? ■

DELTAG I DEBATTEN ing.dk/184362